

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE TRANSPORT GAZE NATURALE "TRANSGAZ" SA

Capital social: 117 738 440,00 LEI
ORC: J37/301/2000; C.I.F.: RO 13069733
P-1a C.I. Motaș, nr.1, cod 551130, Mediaș, Jud. Sibiu
Tel: 0040 269 803333, 803334, Fax: 0040 269 839029
http://www.transgaz.ro; E-mail: cabinet@transgaz.ro

Nr. DPC 91643 / 21.11.2022

DECLARAȚIE PRIVIND EVALUAREA DE MEDIU

pentru: "PLANUL DE DEZVOLTARE A SISTEMULUI NAȚIONAL DE TRANSPORT GAZE NATURALE pentru perioada 2022-2031"

promovat de : Societatea Națională de Transport Gaze Naturale "TRANSGAZ" S.A.

Declarația privind evaluarea de mediu a fost elaborată în conformitate cu prevederile art.33 alin. (1) lit. b) din H.G. nr. 1076/2004 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului, care transpune Directiva 2001/42/EC a Parlamentului European a Consiliului Uniunii Europene. Declarația cuprinde modul în care evaluarea de mediu a contribuit la integrarea obiectivelor de protecție a mediului în procesul de pregătire și adoptare a planului, inclusiv modul în care rezultatele consultărilor publicului și a autorităților publice cu privire la Raportul de Mediu și Studiul de evaluare adecvată au fost luate în considerare în procesul decizional.

Descrierea pe scurt a Planului de Dezvoltare a SNTGN 2022-2031 și a obiectivelor sale

În considerarea respectării cerințelor art. 22 din Directiva Europeană CE/73/2009 privind obligativitatea elaborării anuale a Planului de Dezvoltare pe 10 ani pentru toți operatorii sistemelor de transport gaze naturale din Uniunea Europeană, SNTGN Transgaz SA, în calitate de operator tehnic al Sistemului Național de Transport gaze naturale din România, a elaborat Planul de Dezvoltare a Sistemului Național de Transport gaze naturale pentru perioada 2022-2031.

Documentul prezintă direcțiile de dezvoltare a rețelei românești de transport gaze naturale și proiectele majore pe care societatea intenționează să le implementeze în următorii 10 ani. Scopul este atingerea unui grad maxim de transparență în ceea ce privește dezvoltarea Sistemului Național de Transport gaze naturale pentru a oferi actorilor de pe piață posibilitatea informării din timp asupra capacităților de transport existente și planificate, astfel încât, prin consultări publice, deciziile privind investițiile în rețeaua de transport gaze naturale să răspundă cerințelor pieței.

Planul de Dezvoltare a Sistemului Național de Transport (SNT) gaze naturale pentru perioada 2022-2031, elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale cu modificările și completările ulterioare, cu obiectivele propuse în Strategia Energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050, răspunde cerințelor politicii energetice europene privind:

- asigurarea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale;
- creșterea gradului de interconectare a rețelei naționale de transport gaze naturale la rețeaua europeană;
- creșterea flexibilității rețelei naționale de transport gaze naturale;
- liberalizarea pieței gazelor naturale;
- crearea pieței de gaze naturale integrate la nivelul Uniunii Europene;
- asigurarea racordării terților la sistemul de transport gaze naturale, conform reglementărilor specifice, în limitele capacităților de transport și cu respectarea regimurilor tehnologice;
- extinderea rețelei de conducte până la intrarea în localitățile atestate ca stațiuni turistice de interes național, respectiv local, când aceste localități se află la o distanță de maximum 25 km de punctele de racordare ale operatorilor de transport și de sistem;
- asigurarea racordării la rețeaua de gaze naturale a noilor investiții generatoare de locuri de muncă.

Pentru dezvoltarea durabilă a infrastructurii de transport gaze naturale din România, prin Planul de Dezvoltare a Sistemului Național de Transport gaze naturale pe următorii 10 ani, Transgaz propune un amplu program investițional pentru dezvoltarea strategică și durabilă a infrastructurii de transport gaze naturale din România care să permită alinierea SNT la cerințele de transport și operare europene urmărind totodată și conformitatea acestuia cu cerințele reglementărilor europene în domeniul protecției mediului.

În acest sens Transgaz urmărește:

- promovarea unor proiecte de investiții care contribuie la realizarea unui sistem durabil de transport gaze naturale în condițiile de siguranță prevăzute de legislația în vigoare, cu limitarea impactului asupra mediului și populației;
- realizarea proiectelor astfel încât impactul asupra mediului natural și a celui antropic să fie minim;
- realizarea proiectelor astfel încât impactului asupra biodiversității să fie minim.

Prin proiectele propuse pentru dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport gaze naturale, prin implementarea unor sisteme inteligente de control, automatizare, comunicații și management al rețelei, Transgaz urmărește atât *maximizarea eficienței energetice* pe întreg lanțul de activități desfășurate, precum și *crearea unui sistem inteligent* de transport gaze naturale, eficient, fiabil și flexibil.

Managementul rețelei va putea fi îmbunătățit prin conceptul „*Smart energy transmission system*”, aplicabil și rețelelor de transport gaze naturale. „*Smart gas transmission systems*” va gestiona problemele legate de siguranța și utilizarea instrumentelor inteligente în domeniul presiunii, debitelor, contorizării, inspecției interioare a conductelor, odorizării, protecției catodice, trasabilității, toate generând creșterea flexibilității în operare a sistemului, îmbunătățind integritatea și siguranța în exploatarea acestuia și implicit creșterea eficienței energetice.

Integrarea în Plan a considerațiilor privind mediul

Planul de Dezvoltare a Sistemului Național de Transport gaze naturale a parcurs procedura de evaluare de mediu în conformitate cu prevederile HG nr.1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, aceasta fiind finalizată cu emiterea Avizului de mediu nr. 59 din 15.10.2021 de către Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor.

Actualizările și modificările ulterioare ale Planului au fost notificate Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor, fiind emise Decizia etapei de încadrare nr. 1/15.02.2022 și Decizia etapei de încadrare nr. 3/12.05.2022, prin care autoritatea de mediu, cu consultarea Comitetului Special Constituit pentru Plan, a decis că propunerile de modificare ale Planului nu au efecte semnificative, nu necesită evaluare de mediu și pot fi supuse procedurii de adoptare fără aviz de mediu.

Societatea Națională de Transport Gaze Naturale "TRANSGAZ" S.A., în calitate de titular al planului, a inițiat procedura de evaluare de mediu prin depunerea în data de 10.09.2019 la Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor (MMA) a primei versiuni a Planului pentru perioada 2019-2028.

Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor a stabilit că planul se supune procedurii de evaluare de mediu și procedurii de evaluare adecvată, cu necesitatea parcurgerii etapei de definitivare a proiectului de plan și de realizare a Raportului de mediu și a Studiului de evaluare adecvată.

Conform prevederilor art. 14 alin. 3 din HG nr. 1076/2004, titularul Planului a constituit Grupul de lucru în vederea desfășurării etapei de definitivare a proiectului de plan și de realizare a raportului de mediu.

Autoritățile participante în grupul de lucru au fost: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (DEICP, Direcția Biodiversității, Direcția Managementul Resurselor de Apă, Direcția Schimbări Climatice, Direcția Deșeurii și Substanțe Periculoase), Ministerul Energiei, Ministerul Transporturilor, Ministerul Sănătății prin Institutul Național de Sănătate Publică și Direcția Generală de Asistență Medicală și Sănătate Publică, Ministerul Administrației și Internelor – Inspectoratul pentru Situații de Urgență, Ministerul Economiei, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice precum și elaboratorii Raportului de mediu și Studiului de evaluare adecvată.

În perioada 2019-2021 au avut loc 4 reuniuni ale grupului de lucru (GL1 - 20 noiembrie 2019, GL2 - 15 octombrie 2020, GL3 - 3 decembrie 2020, GL4 - 22 februarie 2021) fiind stabilite aspectele metodologice de elaborare a Raportului de mediu și Studiului de evaluare adecvată, nivelul maxim de detaliu al evaluării, aspectele relevante de mediu, obiectivele relevante de mediu, categoriile de planuri și programe de analizat în relație cu Planul.

Evaluarea de mediu a avut ca scop identificarea timpurie a potențialelor efecte (pozitive sau negative) asupra mediului și integrarea aspectelor de mediu în pregătirea și adoptarea Planului. Considerațiile privind mediul au fost integrate în Plan încă din etapa de definire a obiectivelor Planului, fiind stabilite obiective specifice de mediu, care au fost ulterior agreeate și completate în cadrul ședințelor grupului de lucru constituit pentru procedura de evaluare de mediu.

În cadrul Raportului de Mediu au fost analizate efectele semnificative asupra mediului ce pot să apară pe parcursul implementării Planului și au fost propuse o serie de măsuri pentru reducerea, remedierea și compensarea acestora.

Componentele de mediu luate în considerare pentru evaluarea de mediu a Planului au fost: aerul, schimbările climatice, apa, solul și subsolul, deșeurile, biodiversitatea, populația și sănătatea umană, zgomotul, peisajul natural, patrimoniul cultural, transportul durabil, eficiența energetică,

conservarea/utilizarea resurselor regenerabile naturale, gradul de conștientizare asupra problemelor de mediu.

A fost realizat Studiul de evaluare adecvată, în cadrul căruia s-au analizat efectele potențiale ale implementării Planului asupra ariilor naturale protejate, concluziile evaluării adecvate fiind integrate în Raportul de Mediu.

Informarea și consultarea autorităților și publicului la nivel național

Pe toată perioada de desfășurare a procedurii de evaluare de mediu, titularul planului și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor au informat publicul în conformitate cu prevederile HG nr.1076/2004, prin anunțuri repetate în mass-media și afișarea pe pagina de internet a documentelor specifice procedurii de evaluare de mediu și procedurii în context transfrontalier.

Dezbaterea publică a avut loc în data de 25 mai 2021, în sistem videoconferință, prin intermediul platformei Cisco Webex, cu participarea reprezentanților Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Ministerul Sănătății – Institutul Național de Sănătate Publică, Depogaz Ploiești, Depomureș Târgu Mureș, elaboratorii Raportului de mediu și ai Studiului de evaluare adecvată, precum și reprezentanți ai S.N.T.G.N. Transgaz S.A.

La ședința de dezbatere publică nu s-au înregistrat comentarii și observații cu privire la Raportul de mediu, Studiul de evaluare adecvată și proiectul de Plan.

Informarea și consultarea autorităților și publicului în context transfrontalier

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a notificat în data de 31.03.2021 autoritățile de mediu din Bulgaria, Ungaria, Serbia, Ucraina și Republica Moldova cu privire la Plan, în conformitate cu Legea nr. 349/2009 pentru ratificarea Protocolului privind evaluarea strategică de mediu, deschis spre semnare la Kiev la 21 - 23 mai 2003 și semnat de România la 21 mai 2003, la Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontieră, adoptată la Espoo la 25 februarie 1991 și ale Directivei 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.

Republica Moldova și Ungaria au răspuns că nu vor participa în calitate de Parte Afectată în cadrul procedurii de evaluare de mediu a Planului în context transfrontieră.

Serbia și Bulgaria nu au transmis răspuns la notificarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor în procedura de evaluare de mediu în context transfrontieră.

Ucraina și-a exprimat intenția de a participa la procedura de evaluare de mediu în context transfrontieră și a transmis comentarii și întrebări referitoare la: actualizarea secțiunii cu privire la transportul internațional, impactul asupra mediului aferent proiectului "Interconectarea sistemului național de transport gaze naturale cu sistemul de transport gaze naturale din Ucraina, pe direcția Gherăiești –Siret", sistemul de monitorizare a biodiversității, metodele de colectare și tratare a apelor uzate rezultate în timpul testării conductei, măsuri compensatorii și metodologia de evaluare a pierderilor pentru activitatea de pescuit, gestionarea deșeurilor în timpul construcției obiectivelor.

SNTGN Transgaz a formulat răspuns către Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor la cele semnalate de autoritățile competente din Ucraina. Partea ucraineană a apreciat satisfăcător răspunsul și a comunicat finalizarea consultărilor în context transfrontalier.

Luarea în considerare a opiniilor exprimate pe parcursul procesului de consultare în cadrul Raportului de mediu și a Studiului de evaluare adecvată

Raportul de Mediu și Studiul de evaluare adecvată au fost pregătite cu ajutorul experților, în urma consultărilor cu reprezentanții Grupului de Lucru privind evaluarea de mediu, în urma cărora au fost stabilite obiectivele specifice de mediu, obiectivele de mediu relevante pentru plan, cu identificarea potențialului impact asupra mediului generat de implementarea proiectelor propuse în Plan și propunerea de măsuri de prevenire, reducere/compensare a efectelor semnificative asupra mediului și a programului de monitorizare a efectelor semnificative asupra mediului.

Autoritățile relevante și-au exprimat opinia și au formulat comentarii asupra Raportului de Mediu și Studiului de evaluare adecvată în timpul lucrărilor Grupului de Lucru, astfel încât versiunea finală a studiilor de mediu a conținut contribuția acestora.

Planul de Dezvoltare al SNT, Raportul de Mediu și Studiul de evaluare adecvată au fost disponibile pentru toate părțile interesate pe pagina de internet a Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor (www.mmediu.ro) și a TRANSGAZ (www.transgaz.ro), fiind prevăzută o perioadă de timp corespunzătoare pentru trimiterea de comentarii și sugestii.

Alternative și motivele care au condus la selectarea variantelor de Plan adoptate

Analiza alternativelor a fost realizată urmând Ghidul CE "Implementarea Directivei 2001/42 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului".

Variantele Planului s-au raportat la 3 scenarii propuse pentru dezvoltări viitoare: „Do nothing”, „Do Minim”, „Do maxim”.

Din analiza potențialelor efecte asupra obiectivelor de mediu pentru cele 3 scenarii analizate, a rezultat că Scenariul Do maxim este scenariul optim pentru implementare. Efectele negative generate de acest scenariu sunt compensate de efectele pozitive.

Prin stabilirea și implementarea unui sistem optim de măsuri pentru prevenirea, reducerea și controlul impactului asupra mediului (atât pentru faza de execuție, cât și pentru faza de exploatare) se estimează că efectele negative produse de implementarea proiectelor propuse prin acest scenariu vor fi nesemnificative și acest scenariu va permite atingerea obiectivelor de mediu relevante.

Măsuri de prevenire/reducere și compensare a efectelor adverse asupra mediului

Raportul de mediu și Studiul de evaluare adecvată au propus măsuri adecvate de eliminare, prevenire, reducere și/sau compensare a efectelor adverse probabile, precum și măsuri suplimentare pentru a potența efectele pozitive ale Planului asupra mediului. La stabilirea acestor măsuri s-a ținut cont de prevederile legislative, precum și de măsurile prevăzute de strategiile naționale/planurile de acțiune.

Măsurile propuse vizează toate etapele unui proiect (etapa de proiectare, etapa de construcție și etapa de operare) și acoperă toate aspectele de mediu analizate (aer, schimbări climatice, apă, sol, biodiversitate, populație și sănătate umană, gestionare deșeuri, eficiența energetică, consum de resurse, peisaj, patrimoniu cultural).

Aceste măsuri se referă în principal la evitarea zonelor sensibile (arii naturale protejate, zone dens locuite, obstacole și bariere naturale precum cursurile de apă, zone muntoase, etc.), prin alegerea celor mai bune alternative de traseu pentru proiectele incluse în Plan, prevenirea și reducerea efectelor asupra mediului acolo unde aceste zone nu pot fi evitate, compensarea acolo unde nu pot fi evitate impacturile semnificative.

Proiectele incluse în Plan care pot avea efecte semnificative asupra mediului datorită naturii, dimensiunii sau localizării lor vor face obiectul evaluării impactului asupra mediului, înaintea emiterii aprobării de dezvoltare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului proiectelor publice și private asupra mediului.

Măsurile privind monitorizarea efectelor asupra mediului

Programul de monitorizare a efectelor implementării planului are în vedere identificarea, respectiv preîntâmpinarea efectelor negative asupra obiectivelor de mediu relevante și permite propunerea unor măsuri suplimentare de protecție, pentru reducerea impactului asupra mediului sau pentru remedierea zonelor posibil a fi afectate.

DIRECTOR GENERAL
STERIAN ION

